

Студент 4 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

**ПРОБЛЕМИ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ХАРКІВСЬКОМУ РЕГІОНІ**

Анотація. Розглянуто основні проблеми комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, проаналізовано законодавчу базу України, визначено альтернативні напрями щодо їх вирішення.

Аннотация. Рассмотрены основные проблемы коммерциализации объектов интеллектуальной собственности, проанализирована законодательная база Украины, определены альтернативные направления их решения.

Annotation. In the article the basic problems of commercialization of intellectual property are considered, the legal framework of Ukraine is analysed, the alternative directions for their solution are defined.

Ключові слова: об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ), комерціалізація, інноваційна продукція.

Кожний регіон України має особливості та риси, притаманні лише йому. Харківський регіон є одним з найбільших та значних наукових та промислових центрів України. Харківська область згідно з рейтингом інвестиційної привабливості регіонів (розрахованим Київським Інститутом Реформ) зарахована до групи "лідерів" і увійшла до шістьох найбільш інвестиційно привабливих областей України, завдяки проведенню інноваційної політики, впровадженню новацій та нововведень [1].

У сучасному світі наука стала одним з найважливіших інструментів забезпечення поступального економічного розвитку. Вона сама по собі перетворилася на специфічну сферу товарного виробництва, яка виробляє дуже дорогий товар – об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ).

В умовах високої конкуренції лише 6 – 8 % результатів наукових досліджень перетворюються в товар на ринку інтелектуальної власності [2]. Згідно з даними Головного управління статистики, в Харківській області за 2010 рік питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової склала 3,1 %, що значно менше ніж у 2009 році [1]. З цього випливає, що успіх просування на ринку ОІВ залежить від правильності оцінювання їх комерційного потенціалу. Тому досліджувана тема є дуже актуальною на сьогодні.

Метою даного дослідження є визначення основних проблем регулювання комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності – це взаємовигідні (комерційні) дії всіх учасників процесу перетворення результатів інтелектуальної праці у ринковий товар. Основним завданням комерціалізації є отримання прибутку за рахунок використання права на об'єкти інтелектуальної власності у власному виробництві або продаж чи передачу прав на їх використання іншим юридичним чи фізичним особам [2].

Але для ефективної реалізації комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, необхідно подолати проблеми, які гальмують процеси формування та реалізації науково-технічного продукту.

Проблеми комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності полягають у такому:

суперечливість нормативно-законодавчої бази – колізії трьох нормативних галузей: права, оподаткування та бухгалтерського обліку;

проблема оцінки об'єктів інтелектуальної власності – відсутність Національного стандарту, якого слід дотримуватись;

кадрова проблема – відсутність висококваліфікованих спеціалістів з питань інтелектуальної власності [3].

Аналіз проблем та визначення ключових недоліків дають підстави для визначення напрямів удосконалення політики у сфері комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності. Найважливішими серед них є:

розробка чітких механізмів нормативно-правового регулювання, а саме кодифікація законодавства (створення та затвердження Кодексу про інтелектуальну власність) [3];

поєднання науки з виробництвом, що передбачає запровадження комплексу заходів (дослідження і аналіз ринку, фінансування впровадження об'єктів інтелектуальної власності, дослідження та розробку) [3];

створення інфраструктури впровадження результатів науково-технічної діяльності у виробництво;

створення замкнених циклів (ідея – виробництво – споживання);

створення спеціальних комплексних структур, до функцій яких би входило: проведення експертної оцінки їх комерційного потенціалу, дослідження кон'юнктури ринку, просування об'єктів інтелектуальної власності на вітчизняні та іноземні ринки [3];

створення національної структури підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з інтелектуальної власності.

Таким чином, прийняття та впровадження цих заходів забезпечить Харківському регіону якісно новий рівень економічних відносин та дасть змогу стимулювати розвиток ринку інтелектуальної власності шляхом законного використання об'єктів інтелектуальної власності, їх комерціалізації, підвищити правову культуру населення у зазначеній сфері та розвинути цивілізований ринок об'єктів права інтелектуальної власності.

Наук. керівн. Ріпка Д. О.

Література: 1. Головне управління статистики в Харківській області: упровадження інновацій на промислових підприємствах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uprstat.kharkov.ukrtel.net/ua/stat/stat_inf/nauka/tab7.html. 2. Ніколаєва Т. В. Комерціалізація інтелектуальної власності / Т. В. Ніколаєва // Юридичний вісник України. – Від 7 серпня – 3 вересня 2004 р. – № 32 – 35. 3. Проблеми комерціалізації інтелектуальної власності в умовах інтернаціоналізації світової економіки / [наук. ред. Єрмоєнко А. В.]. – Режим доступу : <http://centr->

k.com.ua/ua/publications/problems-i-kommercializacii-intellektualnoy-sobstvennosti-v-usloviyah-internacionalizacii-mirovoy-ekonomiki.html.